

LIOR gemeente Wijdmeren

- onderdeel leeswijzer en figuren

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Doel LIOR	2
3	Toepassing	2
4	Uitgangspunten	3
5	Toelichting op de eisen	3
6	Verwijzingen naar richtlijnen en standaarden	4
7	Toelichting op de details van de eisenlijst in Excel	4
8	Proces inrichting openbare ruimte	5
	Bijlage 1 – Handleiding gebruik Excel	6
	Bijlage 2 - Tabellen en figuren behorende bij de eisenlijst	8

1 Inleiding

Deze leeswijzer hoort onlosmakelijk bij de eisenlijst van de 'Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) Wijdmeren 2025'. De eisenlijst is uitgevoerd als separaat Excel-document. De leeswijzer beschrijft het doel en de toepassing, de soorten eisen die in de lijst staan en de soorten eisen die niet zijn opgenomen. In de bijlage zijn alle tabellen en figuren opgenomen die bij de eisen horen. Elke eis heeft een uniek nummer, elke tabel en figuur is voorzien van het unieke nummer van de eis.

De eisenlijst, leeswijzer en figuren vormen tezamen de LIOR Wijdmeren.

2 Doel LIOR

De eisen hebben tot doel een herkenbare en beheerbare openbare ruimte in Wijdmeren te realiseren en te behouden, passend bij de karakteristieken en visie van de gemeente. De gemeente streeft naar een kwaliteit, die efficiënt en betaalbaar te onderhouden is.

3 Toepassing

Verplicht

De LIOR is verplicht bij alle plan- en ontwerpfasen voor alle ontwikkelingen in de gemeente Wijdmeren. In het hoofdstuk 'Proces inrichting openbare ruimte' is een nadere toelichting op het de procesafspraken en processtappen opgenomen.

Toepassers

De eisen gelden voor iedereen die werkt aan en in de openbare ruimte, waaronder projectontwikkelaars, aannemers, ontwerpers en architecten.

Actualisatie

Een LIOR is altijd een 'levend document'. Gemeentelijk beleid en doelstellingen veranderen om verschillende redenen. Dit moet worden verwerkt in de LIOR, daarom verschijnt periodiek een geactualiseerde versie. Eerdere versies blijven bewaard.

Voor contracten die zijn afgesloten blijft de versie gelden die in het contract is vermeld. Hierop kunnen uitzonderingen worden gemaakt, die worden besproken als dat zich voordoet.

4 Uitgangspunten

Werken volgens de wet

Uitgangspunt bij alle planvorming en in alle ontwerpfasen is het werken volgens de Europese en Nederlandse wetgeving.

Hardheid van de eisen, afwijkingen en afwegingen

Uitgangspunt is dat alle eisen hard zijn. De eisenlijst bevat geen 'wensen' of 'suggesties'.

Plannen en ontwerpen moeten aantoonbaar aan de eisen voldoen. Afwijken van eisen mag alleen goed gemotiveerd en bij akkoord van de gemeente. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de onderbouwing, waarbij de afweging tussen eisen duidelijk is toegelicht.

In de LIOR wordt onderscheid gemaakt tussen eisen met de hardheid van een (gemeentelijk) besluit (B), (NEN)norm (N) of richtlijn (R).

5 Toelichting op de eisen

Alle onderdelen van de openbare ruimte

De LIOR gaat over de eisen aan de inrichting van de openbare ruimte. De eisen gaan over alle typen onderdelen van de openbare ruimte, van de bodem tot de lichtmasten, van water tot bruggen en van speeltoestellen tot parkeerplaatsen. De eisen gaan niet over vastgoed.

Verschillende niveaus

De eisen komen uit vastgesteld, vigerend gemeentelijk beleid en andere vastgestelde gemeentelijke documenten. Ze zijn daarom van verschillende niveaus, van algemene beleidseis (strategische eis) tot gedetailleerde materiaaleis.

Samenhang, overlap en tegenstrijdigheden

Veel eisen hebben betrekking op meerdere beleidsthema's en vakdisciplines. Ook hebben verschillende eisen onderlinge samenhang. De eisenlijst is op hoofdlijnen getoetst op de samenhang tussen de eisen. Daarmee staan er zo min mogelijk overlappende en tegenstrijdige eisen in de lijst. Bij tegenstrijdigheid contact opnemen met het team BOR van de gemeente Wijdmeren.

Duurzaamheid

De LIOR is aangevuld met duurzaamheidseisen welke de meeste impact in de komende jaren zullen hebben. Bij een aantal punten wordt verwezen naar de duurzame en circulaire ontwerpprincipes. Deze zijn de volgende:

- Verminder materiaalgebruik: ontwerp het project zo, dat er minder materialen nodig zijn. Bijvoorbeeld: groen in plaats van verharding, of een ander bestratingspatroon met meer ruimte tussen klinkers.
- Gebruik onderhoudsvriendelijke materialen met een langere levensduur. Denk ook aan het gebruik van vandalismebestendige objecten.
- Ontwerp toekomstbestendig en flexibel: zorg voor een multifunctionele ruimte zodat de inrichting ook in toekomstige situatie geschikt is.
- Losmaakbaarheid en modulair: Door een goede losmaakbaarheid kunnen oude materialen makkelijker hergebruikt worden in nieuwe projecten. Door modulair ontwerp kunnen objecten makkelijker gerepareerd worden, in plaats van in het geheel vervangen.
- Gebruik zo min mogelijk nieuwe materialen. Hergebruik materialen, daarna kunnen biobased of materialen van gerecycled materiaal gebruikt worden. Materialen gemaakt van nieuwe (virgin) grondstoffen alleen gebruiken als het niet anders mogelijk is.
- Objecten en materialen zoveel mogelijk direct op locatie hergebruiken. Indien dit niet mogelijk is, objecten en materialen zoveel mogelijk op andere locaties hergebruiken.

- Uniform en gestandaardiseerd: gebruik binnen de gemeente uniforme materialen, hierdoor zijn materialen beter her te gebruiken in andere projecten.

Eisen die niet in de LIOR staan

De volgende soorten eisen staan niet in de LIOR:

- Eisen die voortkomen uit Europese en Nederlandse wetgeving: iedereen wordt geacht die te kennen
- Eisen aan de uitvoering van het onderhoud, deze staan in de beheerplannen en de bestekken. Wel zijn veel inrichtingseisen gericht op efficiënt beheer en onderhoud, vanuit het principe van 'beheerbewust ontwerpen'.

6 Verwijzingen naar richtlijnen en standaarden

In eisteksten kan naar verschillende soorten documenten worden verwezen:

- Landelijke richtlijnen en normen, zoals NEN-normen en CROW-richtlijnen: algemeen verkrijgbaar
- Overige handboeken en standaardwerken: algemeen verkrijgbaar
- Gemeentelijke (beleids)documenten: opvraagbaar bij de gemeente.

Bij alle verwijzingen geldt dat de meest actuele versie van het document waar naar wordt verwezen moet worden toegepast, tenzij wordt vermeld dat dat niet zo is en een specifieke versie wordt benoemd.

7 Toelichting op de details van de eisenlijst in Excel

De eisenlijst wordt aangeleverd in Excel-format. Dit biedt voordelen: het is mogelijk te zoeken en te filteren op de verschillende trefwoorden en categorieën.

In bijlage 1 is de handleiding opgenomen voor het zoeken en filteren.

In de eisenlijst zijn per eis de volgende gegevens opgenomen.

- ID
 - o Elke eis heeft een uniek identificatienummer. Dit vergemakkelijkt onder meer de communicatie over eisen. Vanwege de verschillende aanscherpings- en actualisatierondes is er niet altijd sprake van opvolgende nummers.
- Eistekst
 - o Beschrijving van de eis.
- Filters
 - o Vakdiscipline
 - o Niveau
 - o Projectsoort/gebiedsoort/elementsoort
 - o Onderwerp
- Aanvullende informatie
 - o Hardheid van de eis
 - o Bron

8 Proces inrichting openbare ruimte

8.1 Fasen

Hoe loopt in de gemeente het proces van ontwerp naar inrichting en uiteindelijk naar ingebruikname en beheer van de openbare ruimte? De gemeente werkt met het volgende proces:

- *Fase 1: Initiatieffase*
- *Fase 2a: Schets ontwerpfase*
- *Fase 2b: Voorlopig ontwerpfase*
- *Fase 2c: Definitief ontwerpfase*
- *Fase 3: Besteks- & aanbestedingsfase*
- *Fase 4: Uitvoeringsfase*
- *Fase 5: Afrondingsfase*

In de uitwerking van de processtappen zijn de volgende uitgangspunten belangrijk:

Participatie

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is de participatienota vastgesteld. Hierbij wordt het belang van inwoners, ondernemers, stakeholders en instanties gehoord en erkend.

Ook bij overige projecten is het belangrijk dat participatie plaats vindt, in overleg met de teams Beheer Openbare Ruimte en Communicatie.

Betrokkenheid beheerders

De beheerders van de openbare ruimte (team Beheer Openbare Ruimte) moeten in alle fases betrokken worden. In het proces is instemming nodig van de beheerders op alle aspecten met betrekking tot de openbare ruimte. Na realisatie vervullen de beheerders het eigenaarschap en zijn uitdien hoofde aanspreekbaar én aansprakelijk voor de gemeentelijke openbare ruimte.

Marktgericht

De LIOR wordt in samenwerkingsovereenkomsten met marktpartijen opgenomen en is te allen tijde leidend. Afspraken in conceptovereenkomsten over het moment van overdracht of het toekomstig beheer hebben de instemming nodig van de beheerders van de openbare ruimte. Bij de offerte-uitvraag naar ontwerp- en ingenieursbureaus maakt de LIOR onderdeel uit van het programma van eisen.

Bijlage 1 – Handleiding gebruik Excel

Toelichting opbouw

De eisenlijst is uitgevoerd in Excel. Dit maakt het mogelijk om eisteksten te zoeken, filteren en ordenen. Het Excel-bestand is zodanig ingericht dat de eisteksten zijn voorzien van trefwoorden, die informatie geven over de eistekst:

- ID
 - o Elke eis heeft een uniek identificatienummer. Dit vergemakkelijkt onder meer de communicatie over eisen. Vanwege de verschillende aanscherpings- en actualisatierondes is er niet altijd sprake van opvolgende nummers.
- Eistekst
 - o Beschrijving van de eis.
- Filters
 - o Vakdiscipline
 - o Niveau
 - o Projectsoort/gebiedsoort/elementsoort
 - o Onderwerp
- Aanvullende informatie
 - o Hardheid van de eis
 - o Bron

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	LIOR WIJDEMEREN							
2			Filters					Aanvu
3	ID	Eistekst	Vakdiscipline	Niveau	Projectsoort/ Gebiedsoort/	Onderwerp	Hardheid	Bron
405		objectier vast te kunnen stellen. Monitoring door trillingssensoren moet overwogen worden.						
406	SYSID-0406	In het ontwerp van kunstwerken moet rekening gehouden worden met voldoende dilatatievoegen om krimp en uitzetting op te kunnen vangen.	Kunstwerken	Inrichtingsniveau	Alles straten	Algemene ontwerpeisen	R	
407	SYSID-0407	Bij waterkerende kunstwerken moeten voorzieningen in het ontwerp verwerkt worden die onder- en achterloopsheid voorkomen.	Kunstwerken	Inrichtingsniveau	Alles straten	Algemene ontwerpeisen	R	
408	SYSID-0408	Brugdek moet voorzien zijn van een antisliplaag/slijtlaag. Epoxy of bitumen. Op hout niet volledig afdekkend om te voorkomen dat vocht wordt opgesloten en houtrot kan veroorzaken.	Kunstwerken	Inrichtingsniveau	Alles straten	Algemene ontwerpeisen	R	

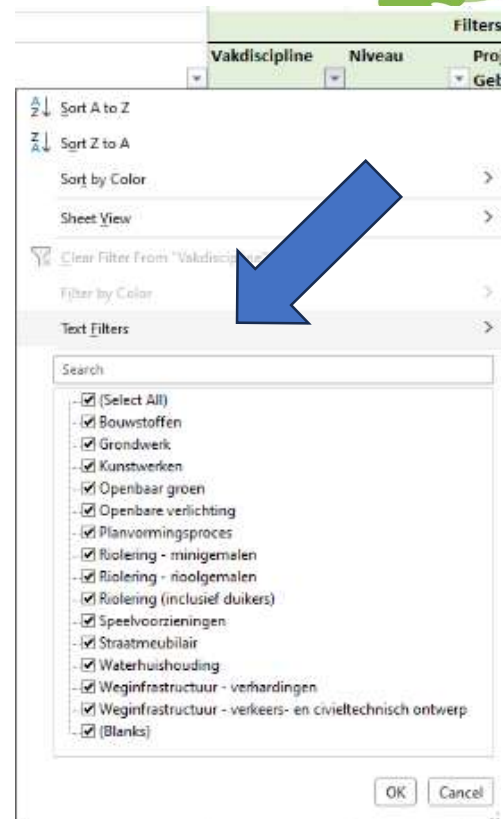
Handleiding

‘Filteren’ is de handeling binnen het exceldocument waarmee de relevante eisen per situatie gevonden kunnen worden. De filters zijn standaard Excel-functionaliteit. Per kolom kunnen de filters aan- en uitgezet worden om eisteksten te zoeken.

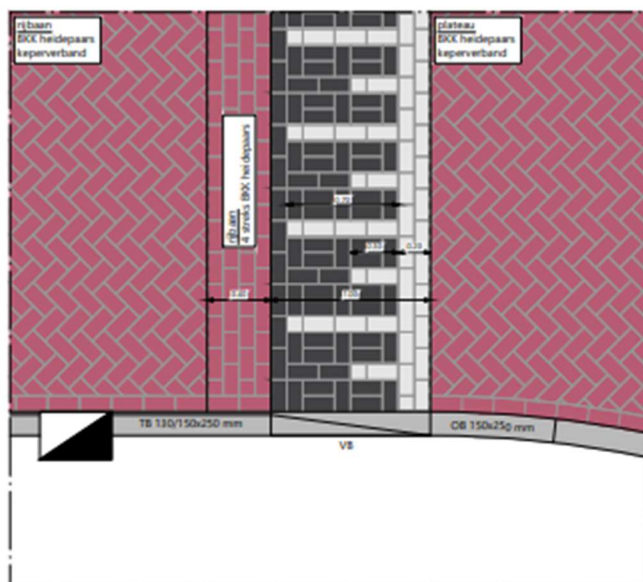
Er is een aantal manieren waarop er in de LIOR gezocht en gefilterd kan worden:

1. Zoeken/filteren met 'Text Filter' op Vakdiscipline, Niveau, Projectsoort/gebiedsoort, Onderwerp
 - Zoeken op 'Tekst Filters' – Search
 - Typ de juiste term in, bijvoorbeeld de vakdiscipline 'Speelvoorzieningen'
2. Zoeken/filteren op Vakdiscipline, Niveau, Projectsoort/gebiedsoort, Onderwerp
 - Aanvinken van de juiste trefwoorden.

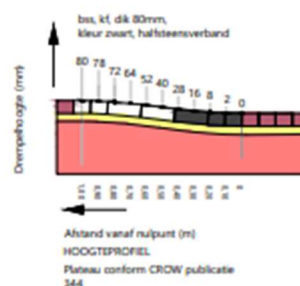
Let op: de categorieën 'Onderwerp' en 'Projectsoort/gebiedsoort' bestaan uit een groot aantal zoektermen. Bekijk daarom eerst deze lijsten, om een compleet overzicht te krijgen van de zoektermen.

Bijlage 2 - Tabellen en figuren behorende bij de eisenlijst

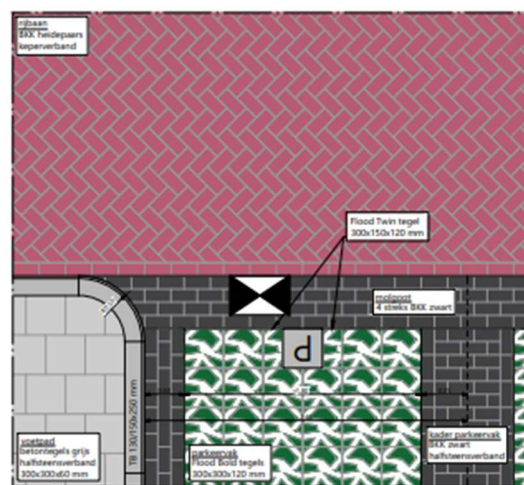
PRINCIPEDETAIL PLATEAU 30 KM/U 8 CM
SCHAAL 1:20

PRINCIPEPROFIEL SINUS PLATEAU 8 CM 30 KM/U
SCHAAL 1:20

PRINCIPEDETAIL LANGSPARKEREN (KLINKERS)
SCHAAL 1:20

PRINCIPEDETAIL HAAKSPARKEREN
SCHAAL 1:20

eerste P-vak is 0,45 m, rest wel 2,50 m.
n.v. last minute wijziging vak Flood Bold.
evt. uitvullen met strektaag indien nodig.

